

PRENUMERATA WYNOŚI:
 w Kaliszu miesięcznie . . . 2 zł. 50 gr.
 z odnośnikiem do domu . 3 zł. —
 Na prowincji z przesyłką
 pocztową 3 zł. 50 gr.
 Zagranicą 6 zł. —
 Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
 Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
 stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
 Nekrologi gr. 10, zwyczajne gr. 5
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI
 Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
 Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 97 (8025).

Wtorek, dnia 28 kwietnia 1925 r.

Rok XXXIII.

WĘGIEL górnosląski **Koks, Wapno,**
 po cenie **1.90** za **Cement, Superfosfat**
 z odstawą do domu.

poleca: **Kaliszka Spółka Opałowa** Kazimierzowska 1. Tel. 92.

W sali kino „Oaza” w poniedziałek, dnia 27 kwietnia 1925 r., o godz. 8-jej wiecz.

Stanisław Zwirlicz wygłosi „Z za kulis metapsychiki, spirytyzmu i okultyzmu”
 odczyt pt. urozmaicony doświadczeniami z dziedziny telepatji

z dumiewające doświadczenia 12-tnim Władziem. który wyjawia najtajniejsze myśli widzów, odgaduje imiona, nazwiska, zatrudnienie (zawód), miejsca zamieszkania, przedmioty posiadane przez obecnych i t.p. Każdy z widzów może zadawać pytania o sobie, swoich bliskich, krewnych i znajomych. Występy WŁADZIA cieszyły się ogromnym powodzeniem w Warszawie, Lwowie i Krakowie. Listy uznania sfer naukowych. Pochlebne recenzje prasy

TREŚĆ ODCZYTU: Tajemnice seansów medjumistycznych, spirytystycznych i okultystycznych. Teozofja. Doświadczenia w Sorbonie. Sposoby jakimi posługują się znakomite medja, telepatji i jasnowidze: Jan Guzik, Rom-Romano, Frank Kluska, Armand Duclou, Florence Cook, Home, Bessinet, panna Ewa i wiele innych Władzio. Zwirlicz — atrakcja czy fenomen?

Ceny miejsce i złoty.

Wejście 50 gr.

W trzecim kwartale 1925 r.

ukaze się

Księga Adresowa Polski

(wraz z w. m. Gdańskiem)

dla Handlu, Przemysłu, Rzemiosł i Rolnictwa.

Będzie to

Pierwsza Wielka

KSIĘGA ADRESOWA

dla całej Rzeczypospolitej

w językach: polskim, francuskim oraz innych 7-miu językach obcych.

Cena w przedpłacie 75 zł.

ZAMÓWIENIA

na Księgę, oraz ogłoszenia do wszystkich jej działów
 przyjmuje:

Towarzystwo Reklamy Międzynarodowej

Sp. z o. o.

Jeneralna Reprezentacja firmy

RUDOLF MOSSE

Warszawa, Marszałkowska 124.

Telefony: 142-74, 205-68, 305-68.

oraz Przedstawiciel na Wojew. Łódzkie

Juljan UKRAINCZYK

Łódź, Piotrkowska 83, tel. 30-40.

w Kaliszu upoważnieni AKWIZYTORZY.

Lekarz-dentysta

Wł. Zynger

ul. Warszawska 21, (dom p. Synaderki). Przyjmuje od 9 r. do 5 pp

KAPELUSZE

gotowe i z powierzonych materiałów.

Robota wykwiutna.

Ceny przystępne.

Wrocławska 16, II p., front. 916

Wystawa reprezentacyjna
 artysty-malarza

Z. CERKIEWICZA.

Piękności miasta Kalisza — pejzaż, portret, obrazy w syntetycznej całości i w stylu rodzimym.

Wystawa otworem dla publiczności od 25 kwietnia do 6 maja 1925 r. w lokalu po Banku Budowlanym Gł. Rynek № 2, I p., w godz. od 11—6 pp.

Wstęp 1.50 zł., 1 zł. i 50 gr.

Instytucje, Stowarzyszenia, Szkoły w grupach, wobec małego lokalu. 919

LUSTRA

i trema własnej wytwórni,
 solidne wykonanie

na dogodnych warunkach

M. ROTH.

Elektryczna

szlifiernia szkła.

Kalisz, ul. Garbarska 2, róg
 Kanonickiej. 829

Handel z Sowiecami.

Przedstawiciel handlowy Sowieców w Polsce p. Miaskow zdołał rozwinąć w ostatnich czasach ożywioną działalność. Poza dokonaniem przez Sowiety zakupami partii cukru i materiałów włókienniczych w ostatnich dniach zawarto znowu szereg umów, z których część przewiduje nie tylko zwykłe kupno, lecz i stworzenie na terytorjum sowieckim składów konsygnacyjnych dla towarów polskich. Takie składy konsygnacyjne zorganizować ma między innymi jedna z większych fabryk maszyn rolniczych. Ponadto jedna z firm polskich (fabryka lamp) otrzymała koncesję na stworzenie w Petersburgu fabryki, której kierownictwo finansowe i techniczne pozostać ma w rękach Polaków.

W związku z tem ożywieniem się stosunków z Sowiecami, sfery gospodarcze zorganizowane w Centralnym Związku Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów omawiały zagadnienie, jakie należy, zając stanowisko wobec handlu z Sowiecami. Uchwalono podobno nawet dość jednomyślnie nie sprzeciwiać się naturalnemu procesowi wywozu polskiego do Sowieców.

Najstarszym i dotąd odgrywającym dominującą rolę ośrodkiem przemysłu polskiego pozostaje terytorjum b. kongresówki. Przemysł ten powstał i rozwijał się w warunkach jednolitej celnej z Imperjum Rosyjskiem. Przed wojną wyrażono nawet w pewnych kołach przekonanie, że przemysł polski bez rynku rosyjskiego istnieć nie może. Jakkolwiek gruntowna dyskusja doprowadziła w swym wyniku do obalenia tego mniemania, to jednak dziwić się trudno, że przemysł polski odczuwa dotkliwie brak rynku wywozowego na wschód. Zresztą nie tylko przemysł polski, lecz i przemysł całego świata oddawna marzy o większym i bogatszym terytorjum Związku Sowieców, jako niewyzyskanym rynku. Trzeba przyznać jednak, że dotychczasowe próby nawiązania stosunków gospodarczych z Sowiecami nie dały bardzo pomysłnych wyników. Najważniejszym elementem handlu jest wzajemne zaufanie do siebie kontrahentów. Ani rządy sowieckie, ani ci co poza rządem w życiu gospodarczym Sowieców odgrywają pewną rolę nie mogą niestety zaufania obudzić. Duszą się w odosobnieniu gospodarzem sowieckim próbowały już raz wkroczyć na drogę normalnego stosunku z kapitałem wytwórczym. Ogłoszono wielkim hałasem, wkroczenie Rosji na drogę nowej polityki ekonomicznej. (N.E.P.). Przez jakiś czas w kołach gospodarczych Europy najciekaw

szemi tematami rozmów były, coraz to nowe nece koncesje udzielane przez rząd sowiecki kapitałowi zagranicznemu N. E. P. Jednak sromotnie zawiódł. Skończyło się na aresztowaniach tych, którzy ośmielili ujawnić się w ustroju komunistycznym, jako kapitaliści.

Dzisiaj w republice Sowieców zaczyna znowu przeważać opinia, że Sowiety wobec zrujnowania całkowitego swych warsztatów nie mogą istnieć bez importu zagranicznego. Taktyka propagandy, nawiązywania stosunków jest nieco odmienna: przedstawiciele handlowi zawierają umowy z poszczególnymi producentami bez większego rozgłosu, a za przynętę używają bardzo prostego sposobu tymczasem jeszcze płacą zobowiązania.

Przemysł polski, którego wysokie koszty produkcji przy stałej walucie utrudniają konkurencję na zachodzie i na rynkach przez zachód opanowanych bardziej niż przemysł jakiegokolwiek bądź innego kraju tęskni do możliwości wywozu do Sowieców. Do tego wywozu przemysł jest przyłożony zarówno przez swoje tradycje, jak i położenie geograficzne.

Obawiać się trzeba, że ta tęsknota do eksportu zasłania niebezpieczeństwo wynikające ze stosunku z niesumiennym kontrahentem. Wytwórcy nasiłdzą się, że znają rynek sowiecki. Tak istotnie było przed wojną. Trzeba jednak pamiętać, że od tego czasu zmieniło się bardzo wiele. Dawna znajomość rynku nie na wiele przydać się może wobec całkowitej przebudowy ustroju społecznego i gruntownej zmiany stosunków gospodarczych na terytorjum dawnego państwa rosyjskiego. Kupcy rosyjscy już nie istnieją: rolę decydującą w handlu odgrywa też samo państwo przez swą organizację specjalną: Urząd Handlu Zagranicznego (Wnieszorg), bądź kooperatywy, które są zresztą tylko z nazwy instytucjami „spółdzielczymi” i wreszcie nowo powstałe gatunki spekulacji wojennych i powojennych znany gdzieś indziej w Sowieciach, jednak szczególnie wybuchają na podłożu niezdrowych stosunków gospodarczych i administracyjnych.

Z państwem sowieckim nie mamy dotąd nawet konwencji handlowej, a gdybyśmy ją mieli nie mogłoby to powiększyć zaufania do ustroju nieopartego ani na prawie, ani na zbiorowej woli świadomych obywateli, ani na racjonalnych podstawach gospodarczych, lecz jedynie na bezwładzie masy i przemocy napół obcej oligarchji kooperatywy sowieckie są tylko nazwą instytucji rządowych a spekulanci nie mogą z odjąć większego zaufania, niż rząd sowiecki.

Z kimże więc mamy prowadzić handel?
Henryk Jurski.

usiłował oddziały chłopów wtargnąć do miasta, przyczem przyszło między nim i wojskiem do starcia, w następstwie którego zginęło 12 chłopów, wielu zaś zostało ciężko ranionych.

Pogrzeb ofiar komunistów.

PARYŻ, 27. (Pat.). Wczoraj odbył się pogrzeb ofiar zamachu komunistycznego przy ulicy Championnet. Nabożeństwo celebrowane było w katedrze Notre Dame przez arcybiskupa Paryża. Obecni byli premier Painlevé, min. Chramek, przewodniczący senatu de Selvs, Millerand, gen. Castelnau, przedstawiciele prezydenta republiki, Doumergue i przewodniczący izby Herriota, oraz tłumy publiczności. Po nabożeństwie przed kościołem wygłoszono szereg przemówień, w których piętnowano zbrodnię i sławiono pamięć zabitych. Millerand w mowie swej podkreślił, że Francja republikańska przepędziwszy wroga zewnętrznie, nie zamierza dopuścić do wojny domowej. Kraj cały oplakuje ofiary zamachu, nie daruje jednak sprawcom tej zbrodni. Dramat przy ul. Championnet dał wszystkim Francuzom lekcję zgody i jedności. Ohydny spiskom przeciwstawimy spokój łącznie ze silnym postanowieniem domagania się poszanowania ustaw. Zwłoki zabitych odprowadzą olbrzymie tłumy.

Komuniści na granicy.

PINSK, 27. (A.T.E.). Na dzień 1 maja komuniści na pograniczu przygotowują wielkie manifestacje i mityngi, przyczem sprowadzają wielkie ilości wódki. Jednocześnie agitatorzy komunistyczni rozsiewają między mieszkańcami po obydwóch stronach granicy pogłoski, że w dniu 1 maja ludność cywilnej będzie dozwolone porozumienie się na granicy bez przeszkód z mieszkańcami obydwu pograniczy. Ponieważ przeważna ilość mieszkańców nad granicą posiada po stronie przeciwnej wielu krewnych i znajomych, przeto ludność wierząc tym pogłoskom oczekuje 1 maja z wielką niecierpliwością. Poszczególne dowódcy oddziałów K.O.P. wydali wobec tego pouczenie dla sołtysów wsi nadgranicznych, iż o jakimkolwiek pozwoleniu na przekraczanie granicy nie może być mowy.

Angielscy socjaliści przeciwko Polsce.

LONDYN, 27. (A.T.E.). Odbył się tutaj wiec protestacyjny przeciwko białemu terradowi jakoby panującemu w Polsce. Na wiecu przemawiał poseł do parlamentu Lansbury. Uchwalono rezolucję żądającą uwolnienia Łańcuckiego i 8.000 więźniów politycznych, którzy obecnie znajdują się w polskich więzieniach.

Komuniści w Afryce południowej.

LONDYN, 27. (A.T.E.). „Daily Telegraph” donosi, że w Południowej Afryce wzrasta ruch komunistyczny. Wobec przybycia tam ks. Walji agitatorzy komunistyczni nawołują do bojkotowania księdza podczas trwania wizyty.

Czyżby było prawdą.

SOFJA, 27. (A.T.E.). Minister Spraw Wewnętrznych Ruszew powiedział, iż potwierdzają się pogłoski, jakoby Goanczarow, wódz skrajnej opozycji agrarnej znalazł schronienie w jednym z poselstw zagranicznych akredytowanych przy królu Borysie. Również stwierdzono, iż większa część bomb użytych przez komunistów przed i po wysadzeniu kościoła, były przesłane do Sofji przez komunistów bułgarskich zbiegłych do Jugosławiji.

Wypadki w Bułgarii i Bolszewicy.

LONDYN, 27. (A.T.E.). „Daily Mail” w związku z wypadkami sofijskimi przypomina, że na początku bieżącego roku Zinowjew wysłał z Moskwy na Bałkany 400.000 fun. sterl., oraz list w którym wyraża nadzieję, że z tak poważną sumą można oczekiwać najlepszych skutków propagandy.

Spadek cen mąki.

WARSZAWA, 27. (Pat.). Jak podaje prasa, w związku z ogromnym dowozem mąki amerykańskiej cena tego gatunku mąki spada. W związku z tem pozostaje i pewne obniżenie cen białego pieczywa.

Strzały w sali sądowej.

WARSZAWA, 27. Od dwóch dni toczy się w warszawskim sądzie okręgowym rozprawa przeciw agentom bolszewickim, oskarżonym o akcję szpiegowską. Jednym z obrońców jest dr. Zygmunt Hofmokr. Gdy podczas przesłuchiwania świadków zjawił się na sali jako świadek porucznik Aiton Jędruszek, adwokat Hofmokr powstał z miejsca i dał do niego 6 strzałów. Zajście trwało zaledwie parę sekund, tak, że nie zdołano przeszkodzić zamachowi. Na szczęście wszystkie strzały chybiły.

TELEGRAMY.

Premjer u Prezydenta.

WARSZAWA, 27. (Pat.). P. Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w dniu 25 bm. wieczorem na posłuchaniu p. Prezesa Rady Ministrów Grabskiego.

Jeszcze szczegóły zamachu w Sofji.

SOFJA, 27. (Pat.). W ciągu ub. doby dokonano dalszych aresztowań. Zatrzymano kilku osobników, w mundurach pułkowników lub generałów armji, posiadających fałszywe dokumenty. Z dotychczasowych rezultatów śledztwa wynika, że wykonawcami zamachu na katedrze sofijskiej byli bułgarzy, kierownictwo jednak akcji było w rękach bolszewików rosyjskich.

Stłumienie spisku w Sofji.

SOFJA, 27. (Pat.). Śledztwo w sprawie zamachu w katedrze wykazało niezbicie, że zamach był dziełem tajnego komitetu centralnego partji komunistycznej, którego członkowie o ile nie zostali zabici w czasie aresztowania, znajdują się wszyscy w rękach władz. W spisku wzięli także udział przedstawiciele radykalnego skrzydła partji chłopskiej.

Balfour wrócił.

LONDYN, 27. (Pat.). Balfour powrócił do Londynu ze swej podróży do Jerozolimy. Na dworcu oczekiwał go tłum sjonistów, wynoszący około 3000 osób i urządził mu głośnie owację. Odpowiadając na zapytanie przedstawicieli prasy, Balfour wyraził swe zupełne zadowolenie z podróży, przyczem zaprzeczył, jakoby był przedmiotem wrogich manifestacji.

Otwarcie Instytutu francuskiego.

WARSZAWA, 27. (Pat.). W poniedziałek 27 bm. o godzinie 5 popoł. odbędzie się otwarcie Instytutu francuskiego w Warszawie, który, jak wiadomo, znajdzie pomieszczenie w pałacu Staszyca. Na otwarcie przybędą delegaci wszystkich

uniwersytetów w Polsce, przedstawiciele uniwersytetu paryskiego, członkowie ambasady francuskiej kolonii francuskiej i grono zaproszonych osób ze świata naukowego.

Hindenburg prezydentem Niemiec.

BERLIN, 27. (Pat.). Godzina pierwsza w nocy Hindenburg otrzymał 11.306.000, Marx 10 milionów 112 tys., Thaelmann 1.340.000. Jedna z agencji berlińskich ogłasza cyfry wyższe, a mianowicie: Hindenburg miał otrzymać 13.300.000, Marx 12.900.000, a Thaelmann 1.400.000. W kołach politycznych Berlina panuje przekonanie, że w świetle powyższych cyfr szanse Hindenburga nieoczekiwanie uległy znacznej poprawie. Jego wybór zdaje się być zapewniony. Wciąż jednak brak jeszcze wyników głosowania z okręgów katolickich Nadrenji, gdzie partje lewicowe spodziewają się otrzymać znaczną większość. Z tego powodu kółła bliższe do centrum nie tracą jeszcze nadziei, że Marx będzie mógł uzyskać pewną, jakkolwiek bardzo nieznaczoną większość. Powyższe wyniki dotyczą 27 okręgów wyborczych na ogólną liczbę 35.

W Bułgarii.

Wiedeń, 27. (Pat.). N. Freie Presse donosi, że Sofji: Tutejszy przedstawiciel Chicago Tribune dowiadyuje się z kół rządowych, że duchowym sprawcami spisku rewolucyjnego są 4 osoby, zajmujące obecnie wysokie stanowisko w moskiewskiej międzynarodowce i w rządzie rosyjskim, a mianowicie Rakowski pełnomocnik sowiecki w Londynie, Klaorow sekretarz międzynarodowki komunistycznej, Dymitrijew sekretarz generalny międzynarodowki chłopskiej i Słomianikow referent handlowy przedstawicielstwa sowieckiego w Berlinie. Kosakow, o którego zastrzeleniu przez policję doniesiono, upatrzony był na komunistycznego dyrektora w Bułgarii północnej.

Wiedeń, 27. (Pat.). N. Freie Presse donosi z Bukaresztu. Onegdaj zaatakowali komuniści w miejscowości Ruszucak budynek komisariatu policyjnego. Policja portowa i żandarmerja strzelała do komunistów, przyczem wiele osób zostało zabitych i ranionych. Według innych wiadomości

Powodem zajścia był fakt, że adwokat Hofmoki odezwał się podczas wywoływania świadka Jedruszka, który jeszcze nie był obecny: sprawa ma być odbyte bez świadectwa por. Jedruszka, gdyż jest on prowokatorem. Kiedy Jedruszek przybył i dowiedział się o tem, co zaszło, spoliczkował na dziedzińcu adw. Hofmoka. Stało się to o godzinie 15.30, natomiast adw. Hofmoki wymierzył sobie satysfakcję dopiero o godzinie 20.00. Został on aresztowany i osadzony w areszcie przy urzędzie śledczym. Prosił sędziego, aby wolno było składać zeznania pisemne.

Z ostatniej chwili.

Ostateczny rezultat wyborów w Niemczech.

BERLIN, 27 godz. 11.30 z rana.
Ostateczny rezultat wyborów na prezydenta Niemiec jest następujący:

Hindenburg 14.639.319.

Marx 13.752.648.

Kielman 1.931.000.

Wybrany został zatem Hindenburg większością 880.000 głosów.

Pozwteczne wydawnictwo.

Nakładem Magistratu m. Kalisza, w opracowaniu kierownika wydziału podatkowego tegoż Magistratu p. Fr. Moreau wyszła nadzwyczaj pożyteczna książka p. t.: „Przewodnik miasta Kalisza i Informator Handlowo-Przemysłowy na rok 1925. Celem tej książki było, jak powiedziano w przedmowie, „zapoznania najszerzego ogółu z bogatymi rezultatami pracy odbudowy zniszczonego miasta, z miejscowym handlem i znacznym przemysłem, który w krótkim czasie odrodzić się zdołał i w szybkim niemal przedwojennym rozwija się tempie”.

Trzeba przyznać, że wskazany przez autora cel najzupełniej został osiągnięty. Układ książki i niezwykle obfity materiał informacyjny są poza wszelką krytykę.

Przewodnik dzieli się na dwie części opisową i informacyjną. W opisowej znajdujemy przestrzeń miasta, jego zaludnienie (45.056 z r. 1920), spis ulic, bardzo treściwy, lecz zupełnie wystarczający skrót monografii Raciborskiego, spis zabytków dawnego Kalisza, opis parku i t. d.

W dziale informacyjnym czytelnik oprócz zwykłych wiadomości i adresów urzędów, państwowych i miejskich, instytucji społecznych, towarzyskich i dobroczynnych znajdzie opisy większych zakładów przemysłowych, oraz skorowidz wszystkich zakładów handlowych, rzemieślniczych i drobnego przemysłu. Skorowidz ten opracowany w porządku alfabetycznym, podług branży i rodzajów fabrykacji ułatwia w nadzwyczaj praktyczny sposób znalezienie odpowiedniej firmy. Przy każdej firmie znajduje się adres z podaniem ulicy i numeru domu oraz kategorii patentu, jaki dana firma wykupuje. Jestto nowość, nigdzie dotąd niepraktykowana, jednakże bardzo praktyczna, bo podług tego klienci mogą wybierać zamożniejsze i solidniejsze firmy, gdyż wysokość patentu zależną jest nietylko od rodzaju produkcji lub towaru, lecz i od obrotów finansowych.

Przewodnik po Kaliszu powinien się znaleźć u każdego przemysłowca i kupca, również będzie chętnie nabywany przez przyjezdnych sprzedawców hurtowników, którzy dotychczas zmuszeni byli szukać w Kaliszu odbiorców. Znaczna część nakładu, jak nas informuje Magistrat została rozdana bezpłatnie różnym instytucjom kupieckim i przemysłowym, z jakiego powodu cena jednego egzemplarza wynosi 3 złote. „Przewodnik” nabywać można w kantorze „Gazety Kaliskiej”.

KRONIKA.

— **Majątek m. Kalisza.** Przewodnik-Informator wydany przez Magistrat kaliski podaje cały szereg wiadomości, wielce interesujących, między innymi znajdujemy tam, że majątek m. Kalisza składa się z 40 budynków miejskich, 47 placów budowlanych, z 82 morgów ziemi ornej w tem 32 morgów w samem mieście, z pięciu zakładów przemysłowych, jak gazownia, elektrownia, tartak i t. d. i z 3039 morgów lasu. Cały ten majątek oszacowany jest na sumę 10.576.456 złotych, długi zaś zaciągnięte wyłącznie na konieczne inwestycje wynoszą stosunkowo niewielką sumę 331.705 złotych. — Z tego okazuje się, że Kalisz należy do bogatszych miast w Polsce.

— **Ze Straży Ogniovej.** Na posiedzeniu nowowybranego Zarządu kaliskiej straży ogniovej w sobotę, 25 bm., tenże ukonstytuował się następująco: prezes — p. Zygmunt Mrowiński, wice-prezes — p. Juliusz Sowadski, skarbnik — p. Jan Kindler, sekretarz — p. Bronisław Składanowski.

— **Radjo a Targ Międzynarodowy w Poznaniu.** Po uchwaleniu ustawy radjofonicznej rozpoczął się żywy ruch w kierunku tworzenia i zakładania licznych stacji odbiorczych we wszystkich prawie miastach polskich.

W tym zaś roku dla wszystkich zainteresowanych w należytem rozwoju w Polsce radjotechniki, nadarza się doskonała okazja dla obejrzenia i zapoznania się z najnowszymi urządzeniami i aparatami radjotechnicznymi, które bardzo poważnie i niezwykle interesująco będą prezentować się na tegorocznym Międzynarodowym Targu w Poznaniu.

— **Rada Polskich Stowarzyszeń Kupieckich Zachodniej Polski.** W ostatnim czasie utworzyła się w Poznaniu Rada Polskich Stowarzyszeń Kupieckich Zachodniej Polski (Razapol), która skupia obecnie około 106 organizacji kupieckich. „Razapol” działa w porozumieniu z Miejskim Urzędem Targu w Poznaniu. W dniu 1 maja ukaże się w sprzedaży pierwszy numer organu „Razapolu”, „Świat Kupiecki”, który będzie poświęcony w całości Międzynarodowemu Targowi w Poznaniu.

— **Udogodnienia dla wystawców i zwiedzających Międzynarodowy Targ w Poznaniu.** Dla większej wygody wystawców i gości zwiedzających Targi, Miejski Urząd Targu Poznańskiego pobudował obszerny lokal, restauracyjny, którego wytworna sala zmieścić może większą ilość osób.

Znajdującą się przy restauracji kuchnię urządzoną według najnowszych wymagań technicznych. Również i strona kulinarna będzie na wysokości swego zadania w niczem nie ustępując pod względem przyrządzenia i podawania potraw, pierwszorzędnym i najwykwintniejszym restauracjom.

— **Kto opłaca notariusza przy protestach.** Minister Sprawiedliwości zarządzeniem z dnia 14-go kwietnia nr. 1711 uchylił okólnik wydany przez prezesa sądu okręgowego w Łodzi w dniu 15 stycznia 1925 roku nr. 472, wedle którego notariusze okręgu sądowego łódzkiego pobierają wynagrodzenie od oddającego weksel do protestu. Zgodnie z nowym zarządzeniem notariusz pobierać będzie wynagrodzenie od wystawcy weksla, lub jego akceptanta.

Niniejsze rozporządzenie obowiązuje w całym państwie.

— **Otwarcie Targu Międzynarodowego.** Otwarcie Międzynarodowego Targu w Poznaniu wyznaczono na godzinę 9-tą rano, aby umożliwić wystawcom i wszystkim innym obecnym na otwarciu Targu, przyjęcie udziału w uroczystościach święta narodowego 3 Maja.

— **Z Banku Polskiego.** Bank Polski przypomina, że — zgodnie z rozporządzeniem Ministra Skarbu (Dz. U. R. P. Nr. 44, z dnia 31 maja 1924 r., poz. 473) ostateczny termin wymiany marek polskich na złote upływa z dniem 31 maja 1925 r.

Po dniu powyższym tracą marki polskie wszelką wartość pieniężną.

— **Kalendarzyk podatkowy na maj.**

W miesiącu maju przypadają terminy płatności następujących ważniejszych podatków bezpośrednich:

do dnia 15 maja — miesięczne wpłaty podatku przemysłowego od obrotu z poprzedniego miesiąca;

do dnia 31 maja — połowa podatku dochodowego obliczonego od wykazanego w zeznaniu dochodu;

w ciągu 7 dni po dokonaniu potrącenie wpłaty podatku dochodowego od uposażeń służbowych emerytur i płac na najemną pracę.

Nadto płatne są podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem wniesienia należności w maju r. b.

— **Przewodnik po Międzynarodowym Targu w Poznaniu.** Przewodnik po Międzynarodowym Targu w Poznaniu już jest w druku i ukaże się na 8 dni przed jego otwarciem.

— **W sprawie paszportów.** Na skutek wydanych przez ministerstwo skarbu nowych przepisów w sprawie opłat za paszporty na wyjazd za granicę, a uniemożliwiających wyjazd kupców i przemysłowców za granicę. Związek przemysłowców wniósł protest do ministerstwa skarbu, żądając cofnięcia ostatniego rozporządzenia, jako sprzecznego z ustawą oraz przywrócenia mocy obowiązujących art. 2 ustawy z 17 lipca 1924 r.

— **Udogodnienia dla wystawców i zwiedzających na Międzynarodowym Targu w Poznaniu.** Miejski Urząd Targu w Poznaniu postarał się o to, aby przybywający gości z kraju i zagranicy mieli wszelkie udogodnienia i ułatwienia zarówno dotyczące osobistej wygody jak i ułatwień przy zawieraniu transakcji.

Każdy przyjezdny od razu na dworcu może w wydziale kwaterek Miejskiego Urzędu Targu Poznańskiego otrzymać zupełnie bezpłatnie wszelkie informacje co do mieszkania i przydziału. Miejski Urząd Targu Poznańskiego dysponuje znaczną ilością pokoi w pensjonatach i mieszkaniach prywatnych, właściciele których zgłosili do dyspozycji Wydziału Kwaterekowego dużo wolnych pokoi. Na wolne pokoje zgłoszone do Miejskiego Urzędu Targu Poznańskiego ustalone zostały nast. ceny na dobę: Za pokój I. kl. o jednym łóżku 8 zł., za pokój I. kl. o 2-ch łóżkach 12 zł., za pokój II. kl. o 1 łóżku 6 zł., za pokój II-iej kl. o 2-ch łóżkach 9 zł., za pokój III-iej kl. o 1-ym łóżku 4 zł., za pokój III. kl. o 2-ch łóżkach 6 złotych.

Mieszkania kwalifikuje Miejski Urząd Targu Poznańskiego.

Bezpośrednio na dworcu również będzie można nabyć karty wstępu na tereny targowe i przewodnik po Targu.

Wielka restauracja, która znajduje się w nowo-budującym się domu, urządzone według wszelkich nowożytnych wymagań higieny i techniki, będzie mogła z łatwością obsłużyć wszystkich ku ich zadowoleniu.

Ruch tramwajów w czasie trwania Międzynarodowego Targu będzie wzmocniony i udogodniony przez wprowadzenie specjalnych wozów oraz utworzenie przystanku przy pawilonach targowych na Placu Prezydenta Drwęskiego.

W celu ułatwienia zawierania transakcji Miejski Urząd Targu Poznańskiego postarał się, aby na terenach Targu funkcjonowały oddziały Poczty oraz P. K. O., jak również Biuro Informacyjne Izby Przemysłowo-Handlowej, które będą udzielać wszelkich wyjaśnień, dotyczących transportu, ceł i położenia gospodarczego kraju.

W drodze powrotnej z Poznania wszyscy zamiejscowi posiadacze kart stałych zwiedzających Targ będą korzystać ze zniżki kolejowej (goście zagraniczni do granicy polskiej). Zniżka ta wynosi 66 2/3% normalnej ceny przejazdu, tak że bilety zniżkowe na pociągi osobowe będą wynosiły: dla kl. I. — 1/2 ceny biletu, dla kl. II. — 1/3 ceny biletu, dla kl. III. — 1/4 ceny biletu i dla kl. IV. — 1/5 ceny biletu. Do biletów na pociągi pośpieszne dopłaca się tylko różnicę za pośpiech.

Mechanizacja produkcji.

Okres wojny jest jednocześnie okresem b. domiosłych zmian systemów wytwarzania. Z jednej strony konieczność masowego produkowania materiałów wojennych z drugiej — zastąpienia w pracy robotnika wykwalifikowanego pracą kobiet i niewykwalifikowanych Wywołały szereg wynalazków zmierzających w kierunku mechanizacji produkcji.

Dlatego też mechanizacja ta najsilniej występuje w dziedzinach przemysłu związanych bezpośrednio z wojną.

I tak np. fabrykacja samochodów osiągnęła wyniki niebywale. Tam gdzie dawniej potrzeba było dla wykonania danej części automobilu kilkunastu maszyn i robotników dziś zastąpiła to wszystko maszyna — obrabiarka (wykonująca np. 36 czynności przy 1 zamocowaniu przedmiotu) obsługiwana przez 1-2 ludzi. Dzięki temu St. Zjednoczone mogły wytwarzać olbrzymie ilości samochodów po cenach stosunkowo niskich.

To samo zjawisko widzimy w innych dziedzinach wytwarzania.

Szerokie zastosowanie automatów które same podają materiał zmieniają noże przy jednoczesnej normalizacji (szkoleniu) całej szereg innych domoskich ulepszeń wszystko to wywołało prawdziwy przewrót.

Pomijam skutki ekonomiczne dość jasne wenta znaczne obniżenie kosztów produkcji przy jednoczesnym polepszeniu jakości wytworu. Interesuje mnie w pierwszym rzędzie dziedzinie pracy.

Tu mechanizacja przede wszystkim prowadzi do zaniku typu pracownika pośredniego między fizycznym i umysłowym rzemieślnikiem. Dziś zastępuje go maszyna. Przemysł współczesny potrzebuje techników i zwykłego robotnika niewykwalifikowanego wykonywującego mechaniczne swe czynności. Dalej wymaga znacznie mniejszej ilości rąk roboczych. Z tych dwóch prawd musi zderzyć się sprawa każdy.

Oczywiście dwa te zjawiska podciągają za sobą niejednolite doniosłe skutki dla życia społecznego są one jednak nieuniknione.

Jest to szczególnie ważne dla nas. Stoimy dziś wobec konieczności reorganizowania systemów wytwarzania i musimy uświadomić sobie jakie to wyniki za sobą pociągnie Organizacja nowoczesna idzie pod hasłem wstawać jak najprędzej przy jaknajmniejszym wysiłku a tylko maszyna może odpowiedzieć tym wymaganiom. Musimy więc o ile pragniemy istotnie rozwoju naszego życia gospodarczego uświadomić sobie zarówno to iż niezbędna jest mechanizacja produkcji jak i konieczność przysposobienia naszej psychiki dalej naszych urządzeń społecznych do tego zjawiska.

Sejm harcerski.

16, 17 i 18 bm. obradowały we Lwowie najwyższe władze harcerskie — Walny Zjazd Z.H.P. Przed plenariem zebraniem i otwarciem zjazdu omówiono na Konferencji Skarbników najważniejsze sprawy skarbowe, więc przede wszystkim uzgodniono rachunkowość wszystkich Zarządów Oddziałów ich stosunek do Centralnej Władzy, w Warszawie, wreszcie sprawę loterii fantowej, którą postanowiono zająć się energicznie.

Również przed właściwym Zjazdem odbyło się zebranie Naczelnej Rady Harcerskiej, na którym przyjęto nowy kodeks honorowy harcerstwa i omawiano sprawy wniosków na Walny Zjazd.

Bardzo poważne były obrady instruktorów Z.H.P., którzy również 16 ha odprawie Komendantów zastanawiali się nad stanem, sprawami harcerstwa sposobami pracy w drużynach.

Po tych wstępnych obradach zaczął się 17 właściwy zjazd walny, mianowicie po nabożeństwie w bazylice archikatedralnej zgromadzili się w wspaniałej auli Uniwersyteckiej Jana Kazimierza delegaci z całej Polski i z poza jej granic, a liczba ich wraz z gośćmi przekraczała dwie setki osób. Sala przedstawiała nadzwyczaj miły obraz. Obok siedzących przedstawicieli Zarządów Oddziałów, siedzieli młodzi instruktorzy, wszyscy w urzędowych mundurach harcerskich, w jednym kącie sali zebrali się oficerowie — harcerze i generałcja witająca Zjazd imieniem Min. Spraw Wojsk. i D. O. K. — Lwów, gdzie gdzieś widać sutannę księdza, który jako Kapelan harcerski przybył na Zjazd, to znów przedstawicielek drużyn żeńskich, chorągwi, jednym słowem i młodzież dorastająca i starsze społeczeństwo wzięło w Zjeździe udział, stwarzając z tych obrad wzór pracowitego poważnego zebrania.

A rzeczywistość pracy tej było bardzo wiele. Po mowie powitalnej prezesa prokuratorji lwowskiej dr. Hamerskiego, jako przewodniczącego Iwo-

skiego Zarządu Oddziału Z.H.P., po mowach woje wdy Garapichia imieniem Rządu, gen. Malisewskiego im. min. Sikorskiego i D.O.K., Lwów, Kuratora Sobjińskiego imieniem min. Oświaty i Kuratora Lwowskiego, Dr. Stahla imieniem Rady Miejskiej, redaktora Sieradzkiego im. Wyszyszych Szkół, ks. Lubomirskiego im. Tow. Kob. i Tow. Szkoły Ludowej — przystąpiono do wyteżonej pracy, na zebraniach komisyjnych i plenarnych.

Komisje stworzono następujące: 1) Główna, 2) skarbowa, 3) drużyn męskich, 4) drużyn żeńskich, 5) starszego harcerstwa, 6) Kół Przyjaciół 7) Kapelanów.

Tam rozstrząsano wyniki dotychczasowej pracy i wskazania na najbliższą przyszłość. Wobec zadawalniającego stanu pogłębienia prac harcerskich, uznano za wskazane objąć szersze warstwy młodzieży, a także skupiwszy, starsze harcerstwo przygotować zastęp ludzi, którzy przeprowadzą hasło: uharcerzyć społeczeństwo całe.

W sprawach skarbowych uznano za konieczne wynalezienie środków dochodowych, gdyż przygotowany budżet zgodnie osądzono jako śmiesznie mały, w porównaniu z potrzebami.

Sprawę loterii przyjęto jednomyślnie za palący obowiązek całego Z.H.P. i polecono wszystkim środowiskom gorliwie zakrzynać się dla zapewnienia tego przedsięwzięcia pomyślnych wyników.

Niebrak też było i innych podniosłych, wielkich chwil na Zjeździe. Powitanie delegatów drużyn harcerskich z Niemiec i Czech, chwile spędzone na cmentarzu obrońców Lwowa, końcowe przemówienie prof. Kucharskiego przed zamknięciem Zjazdu łączyły uczestników w jedną, wielką, zgodną rodzinę harcerską, w której ustach hymn „Roty” był istotnie wyrazem wiary i służby.

Raut urządzony przez gościnną Radę Miejską w salach ratusza był słusznym i jedynym wypoczynkiem uczestników zjazdu.

Następnego dnia Naczelna Rada Harcerska uzupełniona wyborami Walnego Zjazdu powoła-

ła kierownicze władze w następującym składzie: Przewodniczący: Roman Bniński z Poznania, zastępcy: Stanisław Sedlaczek, Marja Wocalewska, (trzecie miejsce będzie później obsadzone), Sekretarz Generalny: Olgierd Grzymyłowski, Skarbnik: Bohdan Domostawski, Narzelnik Główny: Kwatery, Męskiej St. Sedlaczek, Naczelniczka Główna: Kwatery, żeńskiej: Marja Ukłej-ska, Kapelan Związku: Ks. Bogdański, Kierownicza Działu Kół Przyjaciół: Harc. H. Wanda Czajkowska, Kierownik Działu Starszego Harcerstwa: Jan Grabowski.

BIULETYN

SPOSTRZEŻEN METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ” Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU

w dniu 27 kwietnia 1925 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	742.5 m.m.
2) Kierunek wiatru	W
3) Siła wiatru	2 m/s
4) Stan nieba	Pogoda
5) Wilgot. bezwzględna	5.9 m.m.
6) Wilgot. względna	89 %
7) Temp. powietrza	+5° 3
8) Ilość opadów	2.2
9) Najwyż. temp. z doby ubiegł. i dzisiejsz.	+13° 3
10) Najniż. temp.	+5° 7
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. pp.	+0° 98 m.

Egz. od 1892 r.

Zakład Lakierniczo-Powozowy K. RYCHARSKIEGO

w Kaliszu, ul. Turecka № 19,

podejmuje się gruntownych remontów i odświeżania wszelkiego rodzaju pojazdów, oraz przyjmuje obstalunki. **Robota szybka i solidna.**

Ceny przystępne.

897

Zawodowa wyższa szkoła kroju i szycia

oraz modelowania podług najnowszych żurnali nagrodzona złotym medalem w Paryżu

Mistrzynie Cechu E. MIECHOWSKIEJ
Kalisz, ul. Górnośląska № 50, m. 4.

System kroju angielsko-francuski nauka trwa od 6—8 tygodni, uczennice po ukończeniu otrzymują dyplomy — dla niemogących przychodzić w dzień, kursy wieczorowe od 4—7.

Szkoła egzystuje 1913 r.

922

Zakład Lecznicy dla chorych

na nos, gardło i uszy **D-ra W. Gumińskiego,**

Warszawa, ul. Emilji Plater 35, m. 3, tel. 81-65. 885

DOM

z dwoma sklepami, ogrodem i dużym podwórzem w dobrym punkcie do sprzedania.

Wiadomość: Kalisz, ul. Stawiszynska 20. 898

Okazyjnie do sprzedania

nowa maszyna do pisania oraz częściowe urządzenie sklepu i biura.

Wiadomość w Redakcji. 915

PANNA

posiadająca średnie wykształcenie, umiejacą pisać na maszynie, przyjmie natychmiast jaką bądź posadę. Udziela też lekcji języka angielskiego. Oferty kierować: Górnośląska 114, Kooperatywa sub „M”. 899

Zginął paszport

okupacyjny niemiecki wraz z **kartą zwolnienia**

od wojska wydana przez P.K.U. w Kaliszu w 1923 r., na imię Lezera Goldfedera, ur. 1902 r. 901

Zginęła książeczka wojskowa

wydana przez P. K. U. w Kaliszu, na imię Haima Jamnika, rocz. 1899. 904

Skradziono książkę

stanu służby oficerskiej wydaną przez P.K.U. w Kaliszu, oraz KARTĘ PRZYDZIAŁU, na imię ppor. rezerwy Wacława Lewandowskiego, rocznik 1889. 924

Jest do sprzedania

5 morgów ziemi ornej, wyborowej, zdrenowanej z kompletnym obsiewem, bez zabudowań, 3 klm. od Kalisza, przylegające do szosy z oddzielną hipoteką. Wiadomość: ul. Piekarska 3, m.3. 921

Buchalterji

(księgowości) wycząją praktycznie, przez korespondencję, **Kursa Handlowe Sekulowicza** Warszawa, Żorawia 42.

Po ukończeniu — egzamin, świadectwo. 878

Żądajcie prospektów. 878

Ciechocinek.

Dawniejsza dzierżawczyni „Jedynaczki” w Ciechocinku obejmuje w tym roku willę „Leśną”, położoną na wzgórzu, przy ul. Niezawskiej obok lasu sosnowego.

Otwarcie pensjonatu 8-go maja. Ceny w pierwszym sezonie: od 5—7 zł. za pokój z całodziennym utrzymaniem od osoby. Kuchnia wykwinna; w razie życzenia może być dietetyczna. Przyjmuje się dzieci od 7-miu lat. Opieka troskliwa, konwersacja w obcych językach. Zamówienia i bliższe informacje: Browarna 6, m. 8, od godz. 3—5 po południu, oprócz niedziel i świąt. Od 5-go maja zgłoszenia na miejscu w Ciechocinku. 900

„GONIEC NARODOWY”

Niezależny dziennik dla wszystkich stanów

wychodzi jako jedyne pismo polityczne r. 5-ty w **Ostrowie Wielkopolskim.**

Prenumerata niska, miesięcznie 1,88 zł. wraz z przesyłką pocztową. Ogłoszenia za 7-mio łamowy milimetrowy wiersz 5 groszy.

Adres Wydawnictwa:

Goniec Narodowy, Ostrów (Wlkp.)

Telefon 203. Kolejowa 15. Telefon 203. 872